

Hemlöshet bland äldre

Umeå kommuns arbete mot hemlöshet

Kristina Larsson, processledare Stöd och omsorg

Handlingsplan mot hemlöshet

”Handlingsplan mot hemlöshet. Umeå kommuns arbete med att motverka och förebygga hemlöshet 2018-2021” antogs i Kommunfullmäktige januari 2018.

Syftet med handlingsplanen är att ta ett samlat grepp om arbetet med att motverka och förebygga hemlöshet.

Umeå kommun arbetar aktivt med hemlöshetsfrågorna tillsammans med olika externa samarbetsparter, men kan bli bättre på att arbeta strategiskt och gemensamt för att nå den av kommunfullmäktige beslutade nollvisionen mot hemlöshet.

Aktiviteter i handlingsplanen

- Intern samverkan
- Extern samverkan med fastighetsägare och bostadsbolag
- Utveckla olika boendeformer för att täcka behovet mellan akut-/journlägenheter och sociala kontrakt
- Årlig mätning av antalet personer i hemlöshet i Umeå

Definition av hemlöshet

- 1. Akut hemlöshet** – Personen är hänvisad till akutboende, jourboende, härbärke, skyddat boende eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen. Även t.ex. hotell, camping, vandrarhem och husvagn ingår i denna situation.
- 2. Institutionsvistelse eller kategoriboende** – Personen är intagen eller inskriven på anstalt, institution eller stödboende hos t.ex. socialtjänsten, landstinget eller en privat vårdgivare och ska skrivas ut inom tre månader men har inte någon ordnad bostad inför utflyttningen.
- 3. Långsiktiga boendelösningar** – Personen bor i en av kommunen ordnad boendelösning såsom en tränings- eller övergångslägenhet eller har ett socialt kontrakt då personen av olika skäl inte kan få tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar ofta om ett hyresavtal eller andrahandskontrakt som är förknippat med tillsyn eller särskilda villkor och regler.
- 4. Eget ordnat kortsiktigt boende** – Personen bor tillfälligt och kontraktslöst hos vänner, bekanta, familj eller släktingar alternativt har ett inneboendekontrakt som är kortare än tre månader hos dessa eller annan privatperson. Personen har haft en kontakt med socialtjänsten av detta skäl för att räknas in i denna situation.

Nationella mätningar

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen genomfört nationella mätningar av hemlösheten utifrån de fyra hemlöshetssituationerna.

Mätningarna ger kunskap om de personer i hemlöshetssituation som under en mätvecka kommit till kännedom för Socialtjänst, Kriminalvård, Regioner samt samarbetspartners och föreningar.

Ger inte en heltäckande bild av hemlösheten, men kan bidra till att beskriva tendenser, fördelning och utveckling.

Mätning av situationen i Umeå

Umeå kommun har hittills inte gjort några egna mätningar utan enbart deltagit i Socialstyrelsens mätningar som genomförts 2005, 2011 och 2017.

År	Situation 1	Situation 2	Situation 3	Situation 4	Totalt	Per 10 000 inv
2005	31	28	54	62	180	16
2011	25	45	224*	59	370	32
2017	45	49	218	67	388	31,6

* Socialstyrelsen förändrade 2011 kriterierna i denna situation som numera även inkluderar övergångs- och träningslägenheter.

Vi har inte kunnat ta del av statistiken uppdelat på ålder för Umeås räkning.

Åldersfördelning i nationell mätning 2017

Åldersgrupp	Hemlöshetsituation					Totalt	
	1	2	3	4	Oklar	Antal	%
-24 år	769	851	1 942	1 322	94	4 978	15%
25-34 år	1 392	1 260	3 046	1 865	188	7 751	24%
35-49 år	1 992	1 212	4 960	1 507	243	9 914	30%
50-64 år	1 393	1 257	4 615	903	195	8 363	25%
65- år	261	281	1 178	89	50	1 859	6%
Totalt	5 807	4 861	15 741	5 686	770	32 865	100%

Årlig mätning i Umeå

- Uppdrag från handlingsplanen mot hemlöshet
- Första gången vi genomför det > arbetar fram en metod
- Utgår ifrån Socialstyrelsens metod, men förenklat
- Planerad mätning i november
- Mätningen behöver göras på unika personer och innebär en personuppgiftshantering
- Redovisas utifrån hemlöshetssituation, kön och åldersgrupp (ex 65 år och äldre)
- Samarbetspartners för årets mätning planeras att vara Stadsmissionen, kvinnojouren samt Kriminalvård och Region Västerbotten
- Parallellt arbete med föreningar som visat intresse för att delta i ett samarbete kring hemlöshet

Samarbete kring hemlöshet

- Förfrågan till 111 föreningar att samarbeta kring en mätning av hemlöshet
- 11 föreningar är intresserade av samarbete och 7 av dessa har kännedom om personer i hemlöshet
- Inte möjligt att mäta unika personer, men går att få en uppfattning om omfattningen utifrån föreningarnas kännedom
- Fokus på dialog om orsaker till utestängning från bostadsmarknaden och tänkbara åtgärder
- Planerad insamling av kännedom om personer i hemlöshet samt workshop i slutet av oktober

Frågor?

Kontakt

Kristina Larsson

Processledare

Stöd och omsorg

070-616 13 42

Kristina.larsson@umea.se